

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **X. Y.**, zastoupený JUDr. Petrem Navrátilem, advokátem se sídlem Joštova 4, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 1. 2013, č. j. 41 Az 1/2012 - 52,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 30. 1. 2013, č. j. 41 Az 1/2012 - 52, **se ruší.**
- II. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 8. 12. 2011, č. j. OAM-189/VL-18-K03-2009, **se ruší a věc se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 6800 Kč do šedesáti (60) dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Petra Navrátila, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podal dne 19. 3. 2009 v pořadí již druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany dle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o azylu“). Jako důvod uvedl zejména to, že konvertoval ke křesťanství a v případě návratu do vlasti by z tohoto důvodu byl zabit.

Žalovaný rozhodnutím ze dne 8. 12. 2011, č. j. OAM-189/VL-18-K03-2009, žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu neudělil.

Své rozhodnutí opřel zejména o závěr, že žalobcem prezentovaná konverze, byť potvrzená křestním listem a doložená několika fotografiemi pořízenými během samotného křtu, je pouze účelová a vedená snahou přesvědčit správní orgány, že v případě návratu žalobce do země původu mu hrozí vážné nebezpečí. Nebezpečí vystavení špatnému zacházení ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod v případě návratu žalobce do země původu žalovaný rovněž vyloučil a konstatoval také to, že nehrozí žalobci vážná újma ve smyslu porušení mezinárodních závazků České republiky.

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou podanou u Krajského soudu v Brně, který ji rozsudkem ze dne 30. 1. 2013, č. j. 41 Az 1/2012 - 52, zamítl. Námitky vznesené žalobcem neshledal krajský soud důvodnými a v podstatě se ztotožnil se závěry žalovaného.

Krajský soud byl toho názoru, že se žalovaný případem žalobce podrobně zabýval, a to v situaci, kdy byla podána v rozpětí několika let druhá žádost o udělení mezinárodní ochrany a žalobce uváděl v této druhé žádosti skutečnosti pro udělení mezinárodní ochrany jiné než v žádosti první. V první žádosti uváděl, že strach z návratu do vlasti pramení z účasti na studentských protestech, následujícího zatčení a věznění; ve druhé žádosti žalobce sice uváděl, že Írán opustil ze stejných důvodů, avšak jeho obavy z návratu se nově zakládají na obavě z trestu smrti v důsledku konverze z islámu na křesťanství.

Dle krajského soudu v tomto směru správní orgán provedl rozsáhlé dokazování a uskutečnil s žalobcem několik pohovorů, a to za účelem zjištění, zda jsou žalobcova tvrzení o konverzi účelová či nikoliv. Žalovaný proto zjišťoval rozsah znalostí žalobce o křesťanství a vyslechl rovněž protoreje Mgr. F., který žalobce křtil. Krajský soud se shodl se správním orgánem, že výpovědi žalobce a pana F. nejsou totožné, a to zejména ohledně délky navštěvování kostela žalobcem před pokřtěním, kdy právě v této délce se jejich výpovědi zásadně liší. Krajský soud též souhlasil s žalovaným, že v případě člověka, u něhož je přestup na jiné náboženství (když předtím vyrůstal ve společnosti, v níž jsou problémy s konverzí značné) zcela zásadním životním rozhodnutím, lze očekávat podrobnější znalosti zásad tohoto „nového“ náboženství. V tomto směru výpověď žalobce vykazovala deficit, i když tvrdil, že se o křesťanství, konkrétně o jeho pravoslavný směr, začal zajímat už v době svého pobytu v Íránu, a to značně intenzivně. Navíc byl žalobce pokřtěn již v době, kdy probíhalo řízení o jeho první žádosti o mezinárodní ochranu, avšak o této skutečnosti, což je s podivem, neinformoval nikoho, ani krajský soud, který tou dobou projednával jeho žalobu proti prvnímu rozhodnutí žalovaného, jímž byla žádost o mezinárodní ochranu zamítnuta. Navíc o konverzi žalobce údajně uvažoval již delší dobu před samotným křtem. V tomto prvním řízení žalobce také nenavrhoval žádné důkazy, a to např. výsledkem svého známého, který o konverzi věděl, případně protoreje Mgr. F. apod. Krajský soud z toho dovodil účelovost jednání žalobce a dodal, že řízení o udělení mezinárodní ochrany je vždy zahájeno až poté, kdy žalobci bezprostředně hrozí nebezpečí opustit území České republiky. Žalobce je tak veden pouze snahou legalizovat si pobyt na území České republiky.

Nevěrohodnost jednání žalobce umocňuje dle krajského soudu také to, že v rámci dřívějšího azylového řízení ve Spolkové republice Německo předložil podvržené dokumenty; navíc poté, co do České republiky přicestoval, místo toho, aby hned požádal o mezinárodní ochranu, se pokusil o nelegální přechod hranic právě do Německa. Tyto

pokračování

skutečnosti, které se týkají prvního žalobcovu řízení o udělení mezinárodní ochrany, dle krajského soudu vyplývají z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 2. 2009, č. j. 5 Azs 89/2008 - 62. V tomto smyslu krajský soud uzavřel, že tvrzení žalobce v průběhu nynějšího řízení o udělení mezinárodní ochrany pokládá za účelová. Žalovaný přitom musel vycházet zejména z výpovědi samotného žalobce, což také učinil, navíc pak tato výpověď byla konfrontována s pořízenou svědeckou výpovědí protoreje Mgr. F. Právě i z porovnání těchto výpovědí vyplývá účelovost jednání žalobce.

Krajský soud uvedl, že protorej F. rozhodně věděl, jak dlouhou dobu žalobce před křtem kostel navštěvoval, zvláště když se jednalo o cizince, o němž věděl, že chce legalizovat pobyt na území České republiky, a když věděl, že konverze z islámu na křesťanství není běžným, každodenním jevem, ale spíše něčím výjimečným. Rozhodně by se tedy nemohl splést, pokud jde o dobu navštěvování kostela žalobcem, v řádu měsíců.

Dle krajského soudu se žalovaný v rozhodnutí řádně zabýval i tím, zda žalobce splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany dle § 13 nebo § 14 zákona o azylu.

Podle názoru krajského soudu se žalovaný podrobně zabýval i důvody pro možné udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. V tomto směru si žalovaný obstaral celou řadu listinných důkazů o situaci v Íránu a s těmito listinnými důkazy žalobce seznámil. Krajský soud považoval informace obsažené v těchto podkladech za objektivní. V nich uváděné skutečnosti a informace byly zjišťovány demokratickými státy a krajský soud se na jejich základě ztotožňuje s tím, že není důvod, v případě návratu žalobce do země jeho původu, obávat se vážné újmy ve smyslu zákona o azylu. Této vážné újmy se netřeba obávat také proto, že žalobce opustil Írán na základě platného pasu s uděleným platným českým vízem za účelem obchodním. Ze zprávy britského ministerstva vnitra z června 2011 vyplývá, že po příletu do Íránu by byl žalobce zkontrolován ohledně platnosti cestovního pasu; kontrolní systém odhalí, zda osoba vstupuje na území Íránu nelegálně nebo má se státními úřady nevyřízené záležitosti, což není případ žalobce. Česká republika navíc nesdíluje při návratu cizinců do vlasti, že zde byli žadateli o udělení mezinárodní ochrany. Jak přitom vyplývá ze zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA z dubna 2011, je právo na cestování do zahraničí v Íránu zaručeno.

Pokud pak jde o družku žalobce, paní L. L., i k ní se žalovaný podrobně ve svém rozhodnutí vyjadřuje a s jeho hodnocením krajský soud souhlasí. Jde-li o obavu žalobce ohledně konverze u muslimů, i s touto otázkou se žalovaný ve svém rozhodnutí podrobně zaobíral, když odkázal rovněž na zahraniční zprávy, z nichž bylo zjištěno, že v praxi má taková osoba problémy zejména v rodině a odsouzení člověka za odpadlictví je velmi zřídka; k poslednímu případu popravy mělo dojít v roce 1990, navíc se jednalo o duchovního, což žalobce není, a daná osoba byla odsouzena i za další trestné činy. Soud tak uzavřel, že ani v tomto případě žalobci nehrozí trest smrti, jak uvádí v žalobě.

Dle krajského soudu byl skutkový stav žalovaným řádně zjištěn, žalovaný se případem podrobně zabýval a věc správně posoudil, a to zejména na základě velmi podrobných a rozsáhlých pohovorů s žalobcem i výslechu svědka Mgr. F.

Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, kterou opírá o důvody podle § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s.

Stěžovatel je především toho názoru, že žalovaný nehodnotil důkazy objektivně a přehlížel jejich celkové souvislosti, protože dospěl k závěru, že konverze stěžovatele je ryze účelová a stěžovatel sám je nevěrohodný. Krajský soud toto hodnocení bez jakékoli relevantní argumentace přejal.

Dle stěžovatele ze spisového materiálu vyplývají závěry o jeho zcela pochopitelném vnitřním vývoji. Na území České republiky se nepřetržitě nachází od roku 2007 a během té doby konvertoval k pravoslaví. K tomuto kroku jej vedl niterný rozchod s islámem a jeho hodnotami, přičemž toto své přesvědčení projevoval i před odchodem z vlasti, a to účastí ve studentském hnutí, které nesouhlasilo s vládnoucí islámskou doktrínou. V České republice se seznámil se svou družkou, která je pravoslavného vyznání a která přispěla k vývoji jeho náboženského postoje. Tyto skutečnosti opomíjel žalovaný i krajský soud.

Názor žalovaného o účelové konverzi nemá oporu v provedených důkazech. Provedenými důkazy bylo prokázáno, že odpadlictví je dle práva šarija v Íránu trestáno i smrtí. Obavy ze špatného zacházení či trestu smrti tak jsou v daném případě objektivně odůvodněné. Je proto nepřiměřené, jak tendenčně a zaujatě byly provedené důkazy hodnoceny žalovaným. Je patrné, že žalovaný se zaměřil na hledání sebemenších rozporů ve výpovědích stěžovatele, z nichž vyvozoval nepřiměřeně závažné závěry. Žalovaný tak např. poukazuje na výpověď protoreje Mgr. F., dle níž měl stěžovatel, v rámci íránské komunity pravidelně navštěvující pravoslavný chrám, navštěvovat tento chrám zhruba dva měsíce před křtem. Stěžovatel uvedl, že tak činil asi sedm měsíců. Tento rozpor, pokud se vůbec o rozpor jedná, nelze považovat za natolik zásadní, aby odůvodňoval závěr o účelovosti konverze. Tutéž výhradu má stěžovatel k závěru žalovaného o nedostatečných znalostech křesťanské věrouky, z nichž je dovozována účelovost změny vyznání. Žalovaný tak sice na jednu stranu připouští, že je obtížné stanovit v tomto směru objektivní měřítko, na druhou stranu mu to nebrání učinit ve vztahu k víře stěžovatele kategorický úsudek, na němž zakládá své rozhodnutí. Podle názoru stěžovatele je jeho odklon od islámu logicky vysvětlen již událostmi ve vlasti, důvody odchodu, vztahem s družkou pravoslavného vyznání, příklonem k farnosti Mgr. F. a křtem. Tyto skutečnosti, při zdůrazňování nedostatečných znalostí stěžovatele, správní orgán účelově přehlíží.

Krajský soud nad rámec výše popsaného k žalobním námitkám stěžovatele uvedl, že o nevěrohodnosti stěžovatele svědčí též to, že ke konverzi došlo v době řízení o kasační stížnosti týkající se první žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Krajský soud se podívoval, proč stěžovatel nenavrl provedení důkazu výsledkem Mgr. F. před soudem. Tento závěr krajského soudu hodnotí stěžovatel jako zcela irrelevantní. Předmětem přezkumu je dle soudního řádu správního pouze skutkový stav, který zde existoval v době rozhodnutí správního orgánu – došlo-li tedy ke konverzi stěžovatele v pozdější době, je tato skutečnost z hlediska přezkumu rozhodnutí žalovaného naprosto irrelevantní a bylo by nadbytečné v tomto směru formulovat žalobní body a dokazovat tvrzení. Pokud stěžovatel postupoval tak, že opakovaně požádal o mezinárodní ochranu, a to poukazem na změnu podstatných okolností v jeho životě, jde o postup zákonem o azylu aprobovaný, který nemůže vést k závěrům o účelovosti.

Rovněž nelze účelovost stěžovatelovy konverze dovozovat z toho, že se v roce 2007, po svém příjezdu do České republiky, pokusil o nelegální přechod státní hranice do

pokračování

Německa. Tento fakt je z hlediska hodnocení azylově relevantních důvodů zcela nepodstatný.

Stěžovatel navrhl zrušení rozhodnutí krajského soudu s tím, že rozhodnutí žalovaného i krajského soudu jsou zatížena vadami, které se dotýkají základních práv stěžovatele. Nesprávné skutkové závěry žalovaného a jeho selektivní hodnocení důkazů mělo vliv na rozhodnutí ve věci samé a náprava v tomto směru nebyla sjednána ani krajským soudem.

Z vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti plyne, že souhlasí s rozhodnutím krajského soudu a má za to, že uplatněné stížní námitky jsou nedůvodné. Žalovaný poukázal na obsah správního spisu a stěžovatelovy výpovědi během správního řízení. Nejdůležitějším podkladem v řízení o udělení mezinárodní ochrany je přitom výpověď samotného žadatele. Pokud ta není věrohodná, nelze shledat cizincem tvrzené důvody za azylově relevantní. V tomto směru žalovaný poukazuje na to, že od stěžovatele by bylo možné očekávat, vzhledem k jím podanému příběhu, znalost minimálně základů křesťanské vírouky. Takové znalosti však nevykazuje, a to navzdory tomu, že náboženská konverze je významným zlomem v životě člověka a stěží si lze představit, že k takovému přelomu člověk dospěje, aniž by znal podstatu nového náboženství, měl znalosti o Bibli, modlitbách apod. I z porovnání výpovědí stěžovatele a Mgr. F. vyplývají závažné rozpory, které svědčí o účelovosti konverze. Není přitom pravdou, že by žalovaný pouze vyhledával sebemenší rozpory ve výpovědích stěžovatele; skutečný stav věci byl zjištěn objektivně a nejsou dány důvody pro udělení kterékoli z forem mezinárodní ochrany.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud se dále ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Výklad zákonného pojmu „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*

2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.

3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.

4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele*.

Stěžovatel v tomto případě namítá taková zásadní pochybení krajského soudu (zejména ve vztahu k posouzení věrohodnosti jeho výpovědi a z toho vyplývajícího neudělení žádné z forem mezinárodní ochrany), která by mohla mít dopad do jeho hmotně právního postavení a která navíc nelze z hlediska posouzení přijatelnosti kasační stížnosti *prima facie* vyloučit. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že kasační stížnost je přijatelná.

Posléze Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá zejména to, že žalovaný prováděné důkazy a v podstatě celou věc hodnotil selektivně a v tomto smyslu také dospěl k závěru o celkové nevěrohodnosti stěžovatele a jeho konverze ke křesťanství, jakož i k závěrům, že stěžovateli v zemi původu nehrozí relevantní nebezpečí; nápravu těchto pochybení však následně nezajistil ani krajský soud. V daném ohledu stěžovatel v kasační stížnosti naznačuje, že podstatnou roli pro vyhodnocení jeho nevěrohodnosti hrály údajné rozpory mezi jeho výpověďmi ve správním řízení a výpovědi Mgr. F. Této otázce, tedy údajnými rozpory mezi uvedenými výpověďmi a vyhodnocení doby, po kterou navštěvoval bohoslužby, se přitom stěžovatel věnoval již v jednom z žalobních bodů.

K věci je třeba uvést, že v řízeních ve věci mezinárodní ochrany hraje mimořádně důležitou roli věrohodná výpověď žadatele a v tomto kontextu i jeho vlastní celková věrohodnost. Například již v rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 29. 1. 2002, sp. zn. 5 A 746/2000, se mimo jiné uvádí, že „[p]ravdivost tvrzení žadatele a věrohodnost jeho osoby jsou základem, z něhož se v azylovém řízení nutně vychází“; k významu věrohodné výpovědi žadatele lze komplexně odkázat kupř. také na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, publikovaný pod č. 1749/2009 Sb. NSS. Lze rovněž odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57, dostupný na www.nssoud.cz, v němž se uvádí, že „... není povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují“.

Taktéž lze připomenout, že řízení o mezinárodní ochraně je řízením specifickým tím, že je v něm často nutno rozhodovat za situace důkazní nouze (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2008, č. j. 2 Azs 100/2007 - 64; ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003 - 89; a ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007 - 63, všechny dostupné na www.nssoud.cz), že jde o prospektivní rozhodování (tj. posuzuje se důvodnost strachu z pronásledování či riziko vážné újmy v budoucnu) a tedy že nesprávné rozhodnutí má pro stěžovatele obzvláště závažné důsledky. Těmto specifickým řízením o mezinárodní

pokračování

ochraně odpovídá i standard a rozložení důkazního břemene, jež jsou vychýleny ve prospěch žadatele o mezinárodní ochranu.

Jak vyplývá také již z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 8. 2004, č. j. 4 Azs 152/2004 – 36, publikovaného pod č. 903/2006 Sb. NSS, je obtížné, ne-li nemožné stanovit jakákoliv měřítka hodnocení subjektivních znalostí člověka o náboženství nebo víře, na druhou stranu však lze jistou, alespoň minimální, povědomost o této víře od žadatele o mezinárodní ochranu, který tvrdí, že zastává určitá náboženská přesvědčení, o která opírá své azylově relevantní důvody, požadovat v těch případech a v tom rozsahu, které odpovídají osobním charakteristikám daného žadatele i charakteristikám prostředí, z něhož pochází. Správní orgán se tedy věrohodností žadatele o mezinárodní ochranu musí zabývat a věc hodnotit v celkovém kontextu, kupř. zvážit i tvrzení žadatele o mezinárodní ochranu o hloubce jeho víry, délce doby, po kterou danou víru vyznává, zapojení se do náboženského života příslušné komunity, vzít v úvahu jeho celkový prezentovaný duchovní vývoj apod. V tomto smyslu není vyloučeno ani provádění vhodných výslechů svědků a zjišťování rozsahu povědomí žadatele o příslušném náboženství, jakkoli je třeba k hodnocení výsledků takového zjišťování vždy přistupovat s nejvyšší možnou opatrností.

Z uvedených hledisek, a po zvážení obsahu správního spisu, však dle názoru Nejvyššího správního soudu prozatím nebylo jednoznačně prokázáno, že by stěžovatel takové, přinejmenším bazální znalosti, odpovídající jeho tvrzenému azylovému příběhu, jeho vzdělání, jazykovému vybavení, kulturnímu prostředí, z něhož pochází, a jeho dosavadním zkušenostem s nově přijatým pravoslavným křesťanstvím, nevykazoval. Z porovnání odpovědí, které stěžovatel podal při doplňujících pohovorech k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, vyplývá, že se jeho znalosti křesťanské věrouky alespoň v některých ohledech prohlubovaly. S ohledem na osobu stěžovatele, který se prezentuje jako běžný, řadový věřící, který pochází z cizího prostředí a čelí i jazykové bariéře, nelze prozatím jednoznačně, tak jak to učinil žalovaný a posléze i krajský soud, konstatovat, že jeho povědomí o otázkách týkajících se křesťanské víry je zcela nedostačující. Žalovaný dle náhledu Nejvyššího správního soudu v odůvodnění svého rozhodnutí zdůrazňoval především „nesprávné“ výpovědi stěžovatele, aniž by hlubší pozornost věnoval i těm, které byly buďto správné, anebo sice nepřesné, ale lze je považovat za „dostačující“ či „akceptovatelné“ z hlediska dokonce i řadového českého věřícího (v této souvislosti lze zmínit i názor Mgr. F., který vyjádřil v rámci své výpovědi, a sice to, že deficit ve znalosti Bible vykazuje řada křesťanů). Cílem pohovorů v rámci řízení o mezinárodní ochraně taktéž není podrobit žadatele o mezinárodní ochranu „zkoušce“ z věrouky týkající se toho kterého náboženství. K uvedeným úvahám zdejší soud přiměřeně odkazuje na svou judikaturu týkající se posuzování znalostí přívrženců tzv. čistého islámu; viz zejména rozsudek ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 – 70, publikovaný pod č. 1749/2009 Sb. NSS. Taktéž lze přisvědčit stěžovateli, že jako jedna z rozhodujících skutečností z hlediska věrohodnosti stěžovatelovy konverze ke křesťanství nemůže být hodnocen fakt, že stěžovatel o svém křtu nic nesdělil v průběhu řízení o kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem a nenavrl v tomto ohledu ani příslušné důkazy, neboť toto řízení se skutečně týkalo stěžovatelovy předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany, která byla založena na zcela jiných důvodech než žádost nyní posuzovaná.

Nejvyšší správní soud rovněž ověřil, že jak z rozhodnutí žalovaného, tak z rozsudku krajského soudu vyplývá, že věrohodnost stěžovatele a jeho konverze k pravoslaví byla zpochybňována také právě s ohledem na rozpory mezi jeho výpověďmi a výpovědí protoreje Mgr. F. ze dne 17. 2. 2011, kdy byl Mgr. F. vyslechnut jako svědek ve smyslu § 55 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). Těmto rozporům se krajský soud věnoval na str. 15 a 16 svého rozsudku.

Po přezkoumání věci zdejší soud konstatuje, s níže uvedenou výhradou k použitelnosti tohoto důkazu ve správním řízení, že i v případě hodnocení výpovědi Mgr. F., resp. rozporů mezi touto výpovědí a výpověďmi stěžovatele učiněnými během správního řízení, je třeba postup žalovaného považovat za poněkud jednostranný. Rozpory mezi výpověďmi stěžovatele a Mgr. F. se totiž rozcházejí v podstatě jen v otázce délky doby, po kterou stěžovatel před křtem navštěvoval kostel. Žalovaný ponechal při hodnocení věci naopak stranou výpověď Mgr. F., podle níž je stěžovatel autentickým věřícím.

Již uvedené nedostatky v hodnocení důkazů provedených žalovaným a na to navazující pochybení krajského soudu samy o sobě vedou k závěru o tom, že jejich rozhodnutí nemohou obstát. V daném kontextu, a to i vzhledem k závažnosti, kterou žalovaný i krajský soud připisovali uvedeným rozporům mezi výpovědí stěžovatele a Mgr. F., je však třeba rovněž konstatovat, že co se týká předmětného výsledku svědka, nebyla ve správním řízení dodržena procesní práva stěžovatele a tento důkaz nebylo možné v neprospěch stěžovatele v řízení použít.

Jak vyplývá z § 9 zákona o azylu, použije se na řízení vedená podle tohoto zákona správní řád, a to s výjimkou taxativně uvedených ustanovení. Jedním z těchto ustanovení je také § 49 správního řádu obsahující právní úpravu ústního jednání. Tato skutečnost, s ohledem na to, že institut ústního jednání je v rámci zákona o azylu nahrazen speciálním institutem pohovoru dle § 23 zákona o azylu (čímž je vyloučena obecná úprava dle správního řádu), se však nijak nedotýká povinnosti správních orgánů postupovat v řízení o udělení mezinárodní ochrany dle § 51 odst. 2 správního řádu, dle něhož *„[o] provádění důkazů mimo ústní jednání musí být účastníci včas vyrozuměni, nehrozí-li nebezpečí z prodlení. Tuto povinnost nemá správní orgán vůči účastníkovi, který se vzdal práva účasti při dokazování.“* Jak vyplývá i z relevantní komentářové literatury, na řízení o udělení mezinárodní ochrany se plně aplikuje § 50 a násl. správního řádu o podkladech pro vydání rozhodnutí, včetně dokazování, a správní orgán tak musí dostát mj. i povinnosti dle § 51 odst. 2 správního řádu; správní orgán by tak měl vždy žadatele informovat, že bude provádět konkrétní důkaz (viz Jurman, M. in Kosař, D. a kol. Zákon o azylu. Komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2010, str. 63).

K samotnému ustanovení § 51 odst. 2 správního řádu lze uvést, že *„[p]ovinnost správního orgánu informovat účastníky řízení předem o provádění důkazů je odvozena ze základních zásad činnosti správních orgánů, a to zejména z § 4 odst. 3 [správního řádu], podle něhož musí správní orgán uvědomit dotčené osoby s dostatečným předstihem o úkonu, který učiní, pokud je to potřebné k hájení jejich práv a neohrozí-li to účel úkonu (úkonem správního orgánu je i provedení určitého důkazu), a také z § 4 odst. 4 [správního řádu], podle kterého musí správní orgán umožnit dotčeným osobám uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy“* (Vedral, J. Správní řád. Komentář. 2. vydání. Praha: BOVA POLYGON, 2012, s. 521).

pokračování

Jak vyplývá např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne ze dne 13. 3. 2013, č. j. 1 As 157/2012 – 40, dostupného na www.nssoud.cz, je smyslem § 51 odst. 2 správního řádu umožnit účastníkům řízení, aby mohli být přítomni při provádění důkazů, nebylo-li k jejich provedení nařízeno ústní jednání. Díky přítomnosti při provádění důkazů se mohou účastníci lépe seznámit s jejich obsahem (komplexně všemi vjemy vnímat výpověď svědka, ohledávaný předmět apod.) a v návaznosti na to se detailněji vyjádřit k důkazu. Účastník řízení tak může bezesbytku realizovat svá procesní práva, včetně toho, že je oprávněn klást vyslýchanému svědku otázky a konfrontovat ho tak se svojí skutkovou verzí. Splnění povinnosti stanovené § 51 odst. 2 správního řádu by tak v nynějším případě představoval pouze takový postup, pokud by žalovaný stěžovatele informoval o dni konání výslechu svědka a umožnil mu tak účast při provádění tohoto důkazu.

Ze správního spisu ovšem vyplývá, že o výslechu svědka, protoreje Mgr. F., nebyl stěžovatel nijak informován a nemohl tak ani zvážit svou přítomnost u tohoto výslechu. Toto pochybení tak má za následek, že předmětný důkazní prostředek byl získán procesně vadným způsobem a za daných podmínek, kdy se stěžovatel nevzdal svého práva účasti při dokazování, jej nebylo možné v řízení jako důkazu v neprospěch stěžovatele použít. Jak vyplývá např. z rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 10. 2011, č. j. 5 Ca 254/2008 - 57, dostupného na www.nssoud.cz, nelze tuto vadu řízení zhojit ani postupem dle § 36 odst. 3 správního řádu, neboť toto ustanovení vyjadřuje právo účastníka seznámit se s podklady pro vydání meritorního rozhodnutí; smyslem § 36 odst. 3 správního řádu je tedy seznámit účastníka řízení s podklady rozhodnutí na základě již ukončeného procesu dokazování, avšak nemůže sloužit k nápravě procesních vad, jichž se při shromažďování důkazů správní orgán dopustil. V nynějším případě ke zhojení předmětného pochybení tak nemohla vést ani možnost vyjádřit se k výpovědi Mgr. F. při (doplňujícím) pohovoru dne 8. 11. 2011, kdy žalovaný postupem dle § 36 odst. 3 správního řádu dal stěžovateli rovněž možnost se vyjádřit k podkladům pro rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud k tomu dodává, že žalovanému nijak neupírá právo konfrontovat stěžovatele s rozpory mezi jeho výpověďmi a výpověďmi předvolaného svědka (svědků). Uvedené výsledky však musí být provedeny procesním postupem souladným se zákonem. Konkrétně se jedná o to, že stěžovatel má právo, poté, co je sám vyslechnut, být přítomen výslechu svědka (či svědků) a klást jim otázky. Kromě toho, že tento požadavek vyplývá, jak bylo vyloženo, ze správního řádu, nelze ponechat stranou ani principy spravedlivého procesu (včetně správního řízení) dle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod i právo na řádnou správu dle čl. 41 Listiny základních práv Evropské unie, které se uplatní v každém správním řízení k přezkoumání žádosti o udělení mezinárodní ochrany vedeném příslušným vnitrostátním orgánem podle pravidel přijatých v rámci společného evropského azylového systému (viz rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 22. 11. 2012, *M. M.*, C-277/11, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, body 75 až 95), a to případně i nad rámec výslovné úpravy stanovené tzv. procedurální směrnici (směrnice Rady 2005/85/ES, o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka, resp. nová procedurální směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU, o společných řízeních o přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany).

Z principiálně stejných východisek vycházel Nejvyšší správní soud taktéž ve své judikatuře týkající se daňového řízení, na kterou zde lze přiměřeně odkázat. Konkrétně se jedná kupř. o rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2009, č. j. 5 Afs 51/2008 - 95, dostupný na www.nssoud.cz, v němž zdejší soud uvedl, že „[j]estliže správce daně provádí ze své iniciativy důkaz výsledkem svědka, a přitom nerespektuje procesní práva daňového subjektu, má taková procesní vada vždy za následek nepoužitelnost takto získaného důkazu v neprospěch daňového subjektu pro hodnocení skutkové stránky věci. To však ještě bez dalšího neznamená, že se ve všech případech jedná o takovou procesní vadu, která mohla mít ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé, a pro níž měl tedy krajský soud, je-li tato vada řádně vytýkána, žalobou napadené rozhodnutí zrušit“.

Z uvedené judikatury tak plyne, že daná procesní vada nemusí vždy vést ke zrušení rozhodnutí správního orgánu; v daném případě však vyhodnocení rozporů mezi výpověďmi stěžovatele a Mgr. F. mělo poměrně významnou úlohu v posouzení celkové věrohodnosti stěžovatele a jeho azylového příběhu, a proto představuje ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. podstatné porušení ustanovení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Je pravdou, že předmětnou procesní vadu stěžovatel v žalobě explicitně nevytkl; je však třeba mít za to, že se jí dotýká širší žalobní argumentace stěžovatele, v jejímž rámci rozporoval svou údajnou nevěrohodnost. Jak již totiž bylo zmíněno, zabýval se stěžovatel v žalobě otázkou tvrzených rozporů mezi jeho vlastní výpovědí a výpovědí Mgr. F., a tedy také věrohodností své konverze k pravoslavnému křesťanství. Právě tato skutečnost je klíčová, neboť, jak vyplývá z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009 - 84, publikovaného pod č. 2288/2011 Sb. NSS, je soud oprávněn a také povinen zrušit rozhodnutí správního orgánu pro vady řízení, byť by nebyly žalobcem výslovně namítány, pokud tyto vady brání přezkoumání rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, resp. žalobních námitek; je třeba vzít v úvahu také to, že judikatura akceptovala určitý nižší standard požadavků na přesnost vyjádření žalobního bodu v řízeních ve věcech mezinárodní ochrany a některá další specifika těchto řízení s ohledem na závažnost rozhodnutí přijímaných v jejich rámci pro jednotlivce.

Nejvyšší správní soud se tak domnívá, že za dané situace nemohl krajský soud rozhodnutí žalovaného řádně přezkoumat v rozsahu žalobních bodů a toto rozhodnutí tak měl ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. zrušit. Přestože stěžovatel v kasační stížnosti proti rozsudku krajského soudu výslovně nenamítal, že krajský soud měl z uvedeného důvodu rozhodnutí žalovaného zrušit, přihlédl Nejvyšší správní soud k uvedené vadě řízení před krajským soudem v souladu s § 109 odst. 4 s. ř. s., neboť obdobně jako v řízení o žalobě ve vztahu k pochybení žalovaného, bránila tato vada řízení před krajským soudem plnému přezkoumání napadeného rozsudku krajského soudu v mezích uplatněných stížních námitek.

Bude tedy nutné, aby žalovaný v průběhu dalšího řízení uvedenou procesní vadu odstranil a aby znovu, na základě všech zjištěných skutečností svědčících nejen v neprospěch stěžovatele (přičemž Nejvyšší správní soud nepopírá, že jsou zde rovněž skutečnosti snižující věrohodnost stěžovatele – např. jeho předchozí nevěrohodná žádost o udělení mezinárodní ochrany či pokus o nelegální přechod hranice do Německa), ale i v

pokračování

jeho prospěch, vyhodnotil, zda se v jeho případě jedná o věrohodnou konverzi k pravoslavnému křesťanství a zda tedy je stěžovatel autentickým, praktikujícím křesťanem, či nikoliv.

Pokud by se jednalo o konverzi reálnou, věrohodnou, bylo by třeba tuto skutečnost dále velmi pečlivě zvažovat v kontextu § 12 písm. b) zákona o azylu, tedy z hlediska možných důvodů pro udělení azylu spočívajících v důvodném strachu z pronásledování na základě náboženství, jakkoli tyto možné důvody nastaly v převážné míře až po té, co stěžovatel opustil zemi původu (tzv. status uprchlíka *sur place*). V této souvislosti se Nejvyšší správní soud rovněž ztotožňuje s námitkou stěžovatele, že žalovaný hodnotil shromážděné důkazy o možném nebezpečí pronásledování konvertitů ke křesťanství v zemi původu stěžovatele selektivně a že krajský soud se s takovým hodnocením bez jakékoli podrobnější úvahy ztotožnil.

Je totiž třeba vzít v potaz, že nejen stěžovatelem uváděné zdroje zmiňované např. v „doplnění k žádosti o azyl“ ze dne 8. 12. 2011 (s nímž se žalovaný ovšem před vydáním svého rozhodnutí nemohl seznámit) či v „podnětu“ doručeném žalovanému dne 2. 11. 2010, a materiály, které stěžovatel sice neuplatnil ve správním řízení, ale předložil je v řízení o žalobě krajskému soudu, a k nimž se krajský soud výslovně vůbec nevyjádřil, ale ani materiály, na které se odvolává ve svém rozhodnutí sám žalovaný a které jsou součástí správního spisu [tj. Informace norského Centra informací o zemích původu (LANDINFO) z 10. 6. 2009, obdobná zpráva ze dne 7. 7. 2011, či výroční zpráva o svobodě vyznání za rok 2010 Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických], rozhodně nevylučují nebezpečí pronásledování konvertitů ke křesťanství v Íránu, včetně takových jeho forem, které zároveň dosahují silnější intenzity vážné újmy (a zahrnují i její vůbec nejzávažnější formy – tj. mučení a dokonce uložení trestu smrti).

Např. ze zmíněné zprávy Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických vyplývá, že přinejmenším v letech 2008 až 2010 docházelo k zatýkání křesťanských konvertitů či tyto osoby byl vystaveny různým významnějším příkořím ze strany oficiálních úřadů. Z uvedených Informací norského Centra informací o zemích původu pak plyne, že křesťanství konvertité v Íránu nečelí hrozbě nejzávažnějších represí či trestu smrti (zprávy uváděné stěžovatelem v žalobě naznačují nebezpečí zabití i po propuštění z vazby, a to i ze strany nestátních původců pronásledování), zpravidla za situace, kdy svou víru nedávají veřejně najevo, dále nepůsobí v rámci tzv. domácích církví a popř., když v příslušném řízení před soudem své odpadlictví od islámu popřou či odvolají. V této souvislosti je ovšem nutno poukázat na rozsudek velkého senátu Soudního dvora Evropské unie ze dne 5. 9. 2012, *Y a Z*, C-71/11 a C-99/11, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, bod 80, podle něhož „[č]lánek 2 písm. c) směrnice 2004/83 musí být vykládán v tom smyslu, že obavy žadatele před pronásledováním jsou oprávněné, jestliže příslušné orgány s ohledem na osobní situaci žadatele mají za to, že je důvodné domnívat se, že po jeho návratu do země původu bude vykonávat náboženské akty, které jej vystaví skutečnému nebezpečí pronásledování. Při individuálním posuzování žádosti směřující k získání postavení uprchlíka uvedené orgány od žadatele nemohou důvodně očekávat, že se těchto náboženských aktů vzdá“. Jinak řečeno, nelze po žadateli o mezinárodní ochranu vyžadovat, aby předešel svému pronásledování v zemi původu tím, že se vzdá projevů své víry, a to včetně projevů učiněných na veřejnosti. Přitom mj. ze zmiňované Informace LANDINFO z 10. 6. 2009

jednoznačně vyplývá, že pokud konvertita své zřeknutí se islámu neodvolá, tedy „*pokud jsou splněna všechna kritéria, je pro muslima mužského pohlaví trestem za konverzi smrt*“.

Sám žalovaný ve svém rozhodnutí nepopírá, že v některých případech k odsouzení za odpadlictví dochází („*dochází k odsouzení člověka za odpadlictví jen velmi zřídka*“); konstatuje také, že k poslednímu případu popravy mělo dojít v roce 1990. Žalovaný však pomíjí, že podle Informace norského Centra informací o zemích původu ze 7. 7. 2011 a podle obdobné Informace z 10. 6. 2009 po roce 2005, kdy se stal prezidentem Íránu Mahmúd Ahmadínežád (tuto funkci vykonával do roku 2013), se situace zhoršila i pro příslušníky náboženských menšin (včetně těch v Íránu „tradičních“), přičemž počet formálně vznesených obvinění v případě konvertitů vzrůstá; během procesů jsou konvertité podle citovaných informací donucováni k prohlášení, že svého aktu litují a přejí si vrátit se k islámu. Citované zprávy také hovoří o jiných formách trestání, než jsou popravy, a to odsouzení k trestu odnětí svobody. V případě vazebního stíhání má také docházet k mučení či nelidskému nebo ponižujícímu zacházení. I v těchto ohledech je přitom možné opět odkázat i na zmiňovanou zprávu Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických.

Uvedené skutečnosti žalovaný ve svém rozhodnutí v podstatě pominul, a proto lze jím provedené hodnocení důkazů považovat za selektivní a neúplné. Obdobné hodnocení je pak třeba vztáhnout i na rozhodnutí krajského soudu, přičemž ani žalovaný ani krajský soud se nezabývali ani stěžovatelem uváděným problémem možného pronásledování konvertitů ze strany soukromých osob, íránským režimem dle jeho tvrzení tolerovaným. Jak již bylo také řečeno, krajský soud se nijak nevypořádal s konkrétními tvrzeními, které stěžovatel nad rámec skutečností, které uváděl ve správním řízení, prezentoval v žalobě proti rozhodnutí žalovaného (a to ani z hlediska přípustnosti takových tvrzení).

Je třeba přitom připomenout, že za pronásledování se ve smyslu § 2 odst. 8 ve spojení s § 12 zákona o azylu považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Nejedná se tedy jen o hrozbu trestu smrti, nebo mučení, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, tedy o příkoří, která dosahují rovněž intenzity vážné újmy, ale i např. o případné uvěznění, diskriminační trestní stíhání apod., tedy závažná porušení lidských práv související v daném případě s náboženským vyznáním. Právě v tomto kontextu bude třeba v případě závěru o věrohodnosti stěžovatelovy konverze ke křesťanství relevantní důkazy, a to především adresné, věrohodné a aktualizované informace o zemi původu, pečlivě znovu vyhodnotit.

Pokud by žalovaný po provedeném dokazování nakonec dospěl k závěru, který by musel být ovšem prokázán zcela jednoznačně, že se jedná o konverzi účelovou, tedy pouze předstíranou, je nezbytné se dále zabývat, opět ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, tím, zda stěžovateli ze strany možných původců pronásledování může být přestup ke křesťanství připisován a zda se íránské státní orgány či jiní možní původci pronásledování mohou o tom, že byl stěžovatel pokřtěn, dozvědět. Z judikatury Nejvyššího správního soudu totiž plyne, že při posuzování otázky, zda má žadatel odůvodněný strach z pronásledování, není důležité, zda žadatel skutečně má rasové, náboženské, národnostní, sociální nebo politické charakteristické rysy, které vedou k pronásledování, jestliže původce pronásledování tyto rysy žadateli připisuje. Tedy za předpokladu, že původci

pokračování

pronásledování žadateli o mezinárodní ochranu jeho náboženské přesvědčení připisují, není pro účely posouzení spojitosti mezi pronásledováním a azylově relevantními důvody ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu rozhodné, zda žadatel náboženské postoje, pro které je pronásledován nebo pro které mu pronásledování hrozí, skutečně zastává (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008 – 67, publikovaný pod č. 1713/2008 Sb. NSS). V návaznosti na již uvedené zdejší soud ovšem dodává, že v případě, že stěžovatel není upřímným křesťanem, lze po něm legitimně očekávat, že bude svůj křest, k němuž fakticky bezesporu došlo, skrývat; naopak v opačném případě není možné, jak již bylo řečeno, po něm skrývání jeho skutečné víry požadovat.

Teprve v situaci, pokud by žalovaný jakoukoli možnost pronásledování z důvodu náboženství, ať již stěžovatelem vyznávaného nebo jemu případně připisovaného, vyloučil a tedy dospěl by k závěru, že stěžovatel nemá nárok na udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu, byly by na místě úvahy, které již rozhodnutí žalovaného z větší části obsahuje a které hodnotí žádost stěžovatele z hlediska dalších případných důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, které však již nemají souvislost s jeho tvrzeným náboženským vyznáním (zejména žalovaným již posuzovaná skutečnost, že by byl stěžovatel navrácen do země původu po jeho delším pobytu v zahraničí, kde žádal o mezinárodní ochranu) a které by tudíž mohly vést pouze k udělení doplňkové ochrany, a to pouze za podmínky, že by představovaly v případě navrácení stěžovatele do země původu skutečné nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 zákona o azylu.

Na základě uvedeného Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou a v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil napadený rozsudek krajského soudu. Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu, a pokud již v řízení před krajským soudem byly pro takový postup důvody, současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu může sám podle povahy věci rozhodnout o zrušení rozhodnutí správního orgánu [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.]. V dané věci by krajský soud v souladu s vysloveným závazným právním názorem neměl jinou možnost, vzhledem ke zjištěným vadám správního rozhodnutí, než zrušit rozhodnutí žalovaného. Nejvyšší správní soud proto v souladu s § 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. rozhodl tak, že sám rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm bude žalovaný postupovat podle právního názoru vysloveného v rozsudku Nejvyššího správního soudu.

Podle § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s. rozhodne Nejvyšší správní soud v případě, že zruší podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. rozhodnutí žalovaného, o nákladech řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení před krajským soudem. Stěžovatel měl ve věci úspěch, podle § 60 odst. 1 s. ř. s. mu tedy přísluší právo na náhradu nákladů řízení. V řízení před krajským soudem stěžovatel zástupce neměl a nárok na náhradu nákladů řízení neuplatnil; i vzhledem k osvobození stěžovatele od placení soudních poplatků tak stěžovateli žádnou náhradu nákladů řízení před krajským soudem nelze přiznat. V řízení o kasační stížnosti stěžovatele zastupoval advokát JUDr. Petr Navrátil; stěžovateli tedy náleží náhrada nákladů spojených s tímto zastoupením. Zástupce stěžovatele k výzvě soudu odměnu za zastupování nevyčíslil a nesdělil, zda je plátcem DPH, a Nejvyšší správní soud proto vycházel ze skutečností zřejmých ze spisu. Dané náklady tak spočívají v odměně advokáta za zastupování ve výši 2 x 3100 Kč za dva úkony právní služby, tj. převzetí a přípravu zastoupení v řízení před soudy a podání kasační stížnosti, [§ 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d) a

§ 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Dále soud zahrnul mezi náklady řízení paušální náhradu hotových výdajů advokáta ve výši 2 x 300 Kč za dva úkony právní služby (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Celkem tedy přiznal Nejvyšší správní soud stěžovateli na náhradě nákladů řízení částku 6800 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 29. května 2014

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu